

Semestrální zkouška ISS, 2. opravný termín, 31.1.2018, skupina α

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: .....
(čitelně!)

$$\cos k = \frac{e^{j\pi} + e^{-j\pi}}{2}$$

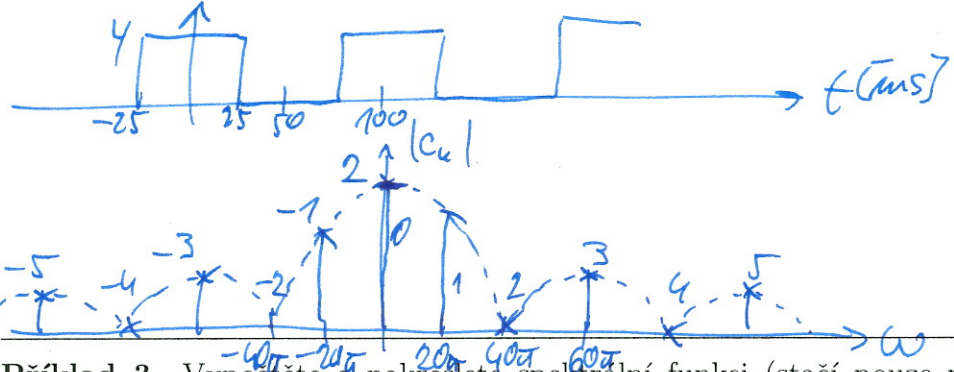
Příklad 1 Dva signály se spojitým časem jsou: $x_1(t) = \frac{3}{4}e^{-j\frac{\pi}{4}}e^{j100\pi t}$ a $x_2(t) = \frac{3}{4}e^{+j\frac{\pi}{4}}e^{-j100\pi t}$.
Určete, zda je jejich součet $x(t) = x_1(t) + x_2(t)$ reálný signál a pokud ano, napište pro něj vztah bez funkce e^j .

$$x(t) = \frac{3}{4}e^{j(100\pi t - \frac{\pi}{4})} + \frac{3}{4}e^{-j(100\pi t - \frac{\pi}{4})} = 2 \cdot \frac{3}{4} \cos(100\pi t - \frac{\pi}{4})$$

Reálný ANO / NE. $x(t) = 1,5 \cos(100\pi t - \frac{\pi}{4})$

Příklad 2 Je dán periodický signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 4 & \text{pro } -25 \text{ ms} \leq t \leq 25 \text{ ms} \\ 0 & \text{pro } -50 \text{ ms} < t < -25 \text{ ms} \\ 0 & \text{pro } 25 \text{ ms} < t < 50 \text{ ms} \end{cases}$

s periodou $T_1 = 100$ ms. Nakreslete moduly koeficientů jeho Fourierovy řady $|c_k|$ v závislosti na frekvenci, pro $k \in [-5, 5]$. Hodnotu modulu koeficientu $|c_0|$ určete přesně, ostatní mohou být přibližně.

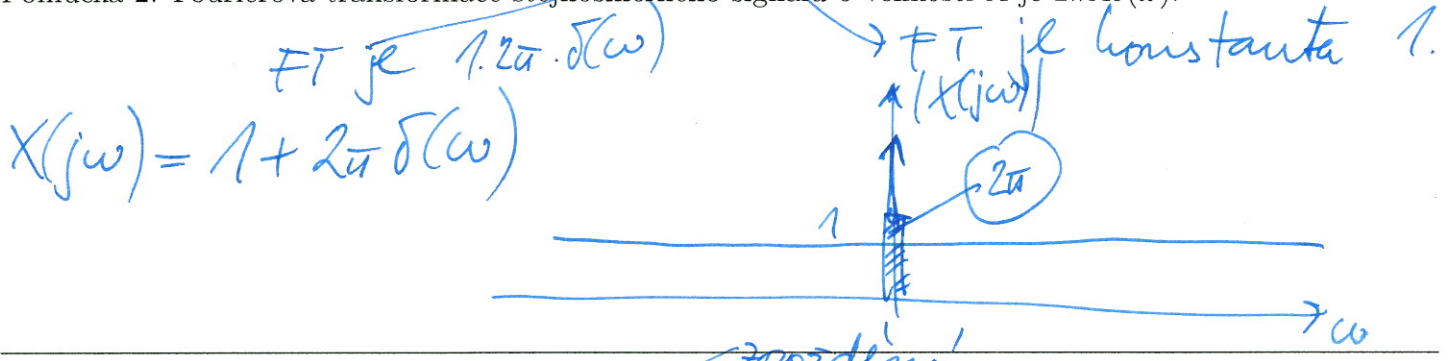
$$D = 4 \quad T_1 = 100 \text{ ms}$$

$$\frac{D}{T_1} = \frac{4 \cdot 50}{100} = 2$$

$$\frac{2\pi}{T_1} = \frac{2\pi}{50 \cdot 10^{-3}} = 40\pi$$

$$\omega_n = \frac{2\pi}{T_1} = \frac{2\pi}{100 \cdot 10^{-3}} = 20\pi$$

Příklad 3 Vypočítejte a nakreslete spektrální funkci (stačí pouze modul) signálu, který je směsí stejnosměrného signálu a Diracova impulsu: $x(t) = 1 + \delta(t)$. Pomůcka 1: Fourierova transformace je lineární. Pomůcka 2: Fourierova transformace stejnosměrného signálu o velikosti A je $2\pi A\delta(\omega)$.

Příklad 4 Hodnota spektrální funkce signálu se spojitým časem $x(t)$ na frekvenci $\omega_1 = 10\pi$ rad/s je $X(j10\pi) = 5 + 5j$. Určete hodnotu spektrální funkce signálu $y(t) = x(t - 0,2)$ na téže frekvenci.

$$Y(j\omega_1) = X(j\omega_1) \cdot e^{-j\omega_1 \tau} = (5 + 5j) \cdot e^{-j10\pi \cdot 0,2} = (5 + 5j) e^{-j2\pi}$$

$Y(j10\pi) = 5 + 5j$

$(5 + 5j) \cdot 1$ bez změny.

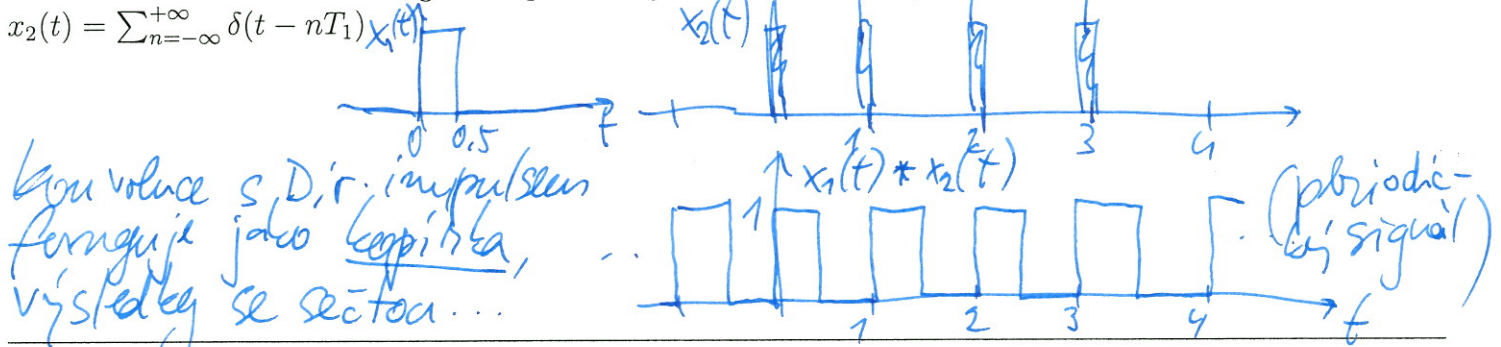
Příklad 5 Je dán periodický signál se spojitým časem: $x(t) = \begin{cases} 3 & \text{pro } 0 \text{ s} \leq t < 2 \text{ s} \\ -1 & \text{pro } 2 \text{ s} \leq t < 3 \text{ s} \end{cases}$ s periodou $T_1 = 3$ s. Vypočítejte jeho střední výkon.

$$P_s = \frac{1}{T_1} \int_0^{T_1} x^2(t) dt = \frac{1}{3} (9 \cdot 2 + 1 \cdot 1) = \frac{19}{3} = 6,33$$

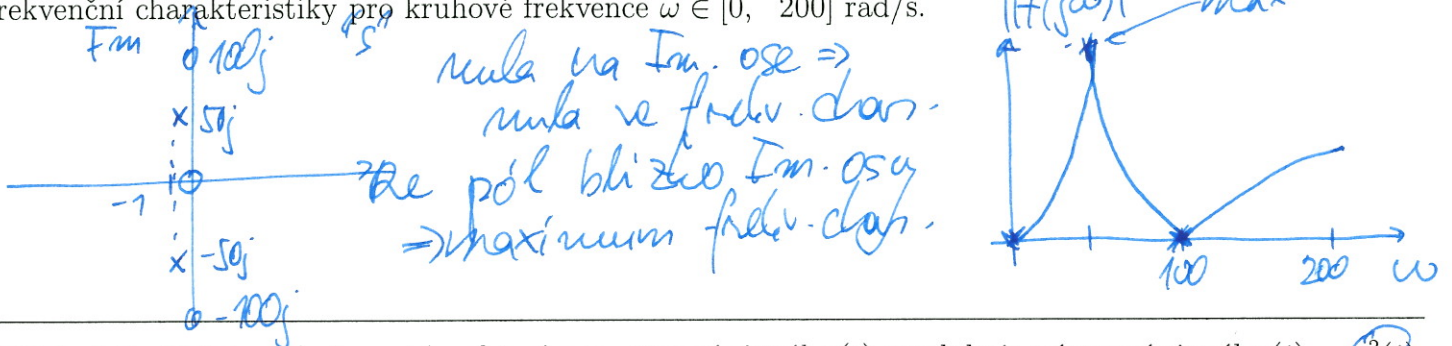
$P_s = 6,333$

Příklad 6 Signál se spojitém časem je dán jako $x_1(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } 0 \leq t < 0.5 \text{ s} \\ 0 & \text{jinde} \end{cases}$

Nakreslete konvoluci tohoto signálu s periodickým sledem Diracových impulsů s periodou $T_1 = 1$ s:

Příklad 7 Přenosová funkce systému se spojitém časem má nulové body: $n_1 = 0$, $n_2 = 100j$, $n_3 = -100j$ a póly $p_1 = -1 + 50j$, $p_2 = -1 - 50j$. Přibližně určete a nakreslete průběh modulu jeho frekvenční charakteristiky pro kruhové frekvence $\omega \in [0, 200]$ rad/s.

Příklad 8 Určete, zda je systém, který pro vstupní signál $x(t)$ produkuje výstupní signál $y(t) = x^2(t)$, lineární. Své tvrzení dokažte pomocí definice linearity: pokud $x_1(t) \rightarrow y_1(t)$ a $x_2(t) \rightarrow y_2(t)$, pak $ax_1(t) + bx_2(t) \rightarrow ay_1(t) + by_2(t)$.

je nelineární

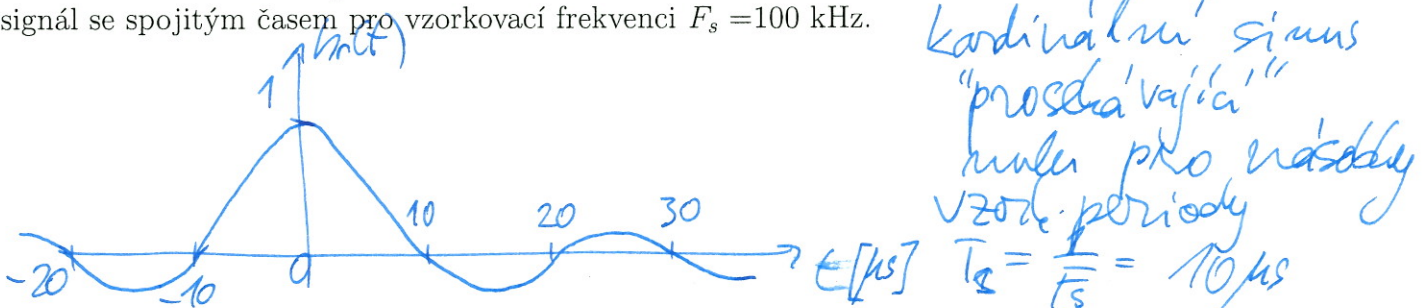
Důkaz: uvaž. pro $x_1(t) = 1$, $x_2(t) = 4$, $a = b = 1$:
 $y_1(t) = 1$, $y_2(t) = 16$
 $y(t) = (1 + 4)^2 = 25$ což není $1 + 16 = 17$

Příklad 9 Napište v jakémkoliv programovacím jazyce (včetně Matlabu) kód pro generování pole (vektoru) vzorků, které při přehrání na vzorkovací frekvenci $F_s = 8000$ Hz vyprodukuje 1 sekundu tónu na frekvenci 440 Hz (komorní 'a').

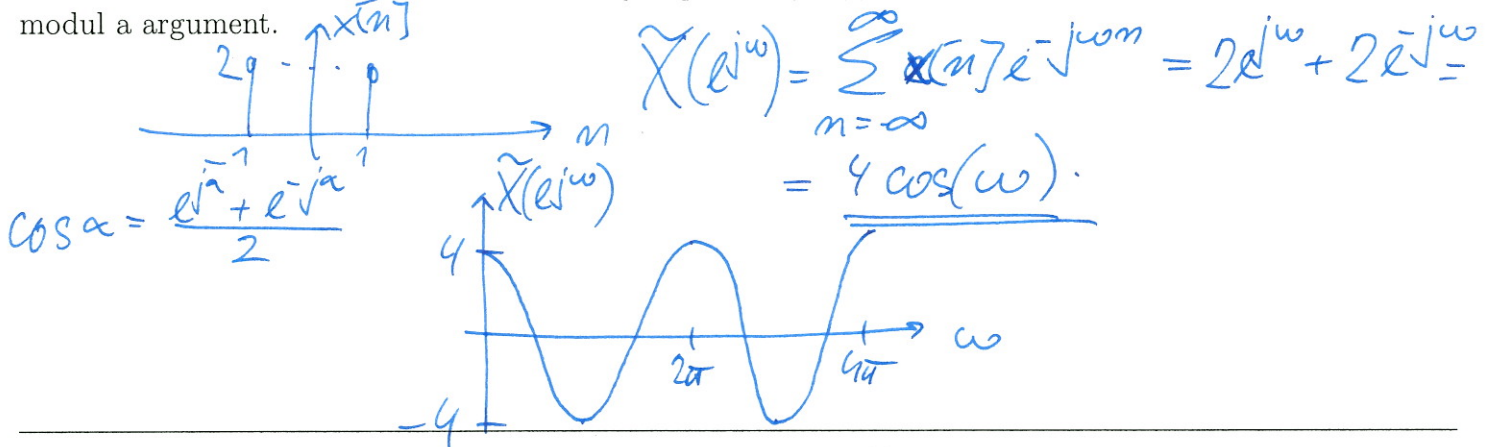
```

n = 0: 7999;
amkoras = 440/8000 * 2 * pi;
x = cos(n * amkoras);
float x[8000];
int n;
for (n=0; n<8000; n++) {
    x[n] = cos(2 * pi * 440/8000 * n);
}
    
```

Příklad 10 Nakreslete impulsní odezvu ideálního rekonstrukčního filtru pro převod vzorkovaného signálu na signál se spojitém časem pro vzorkovací frekvenci $F_s = 100$ kHz.

Příklad 11 Diskrétní signál $x[n]$ má pouze dvě nenulové hodnoty: $x[-1] = 2$, $x[1] = 2$. Vypočtěte jeho Fourierovu transformaci s diskrétním časem (DTFT) a nakreslete ji v intervalu normovaných kruhových frekvencí $0 \dots 4\pi$ rad. Vzhledem k tomu, že je signál sudý, vyjde DTFT reálná, nemusíte ji proto dělit na modul a argument.

Příklad 12 V tabulce je zadán signál s diskrétním časem $x[n]$, o délce $N = 5$. Napište hodnoty signálu $y[n] = R_5[n]x[\text{mod}_5(n - 2)]$ — kruhové zpoždění o 2 vzorky.

n	0	1	2	3	4
$x[n]$	4	0	1	0	1
$y[n]$	0	1	4	0	1

Příklad 13 V tabulce je zadána impulsní odezva číslicového filtru $h[n]$ a vstupní signál $x[n]$. Napište hodnoty vzorků na výstupu filtru. — konvoluce $h[n]$ a $x[n]$

n	0	1	2	3	4	5	6	7
$h[n]$	4	-2	2	0	0	0	0	0
$x[n]$	4	0	1	0	1	0	0	0
$y[n]$	16	-8	12	-2	6	-2	2	0

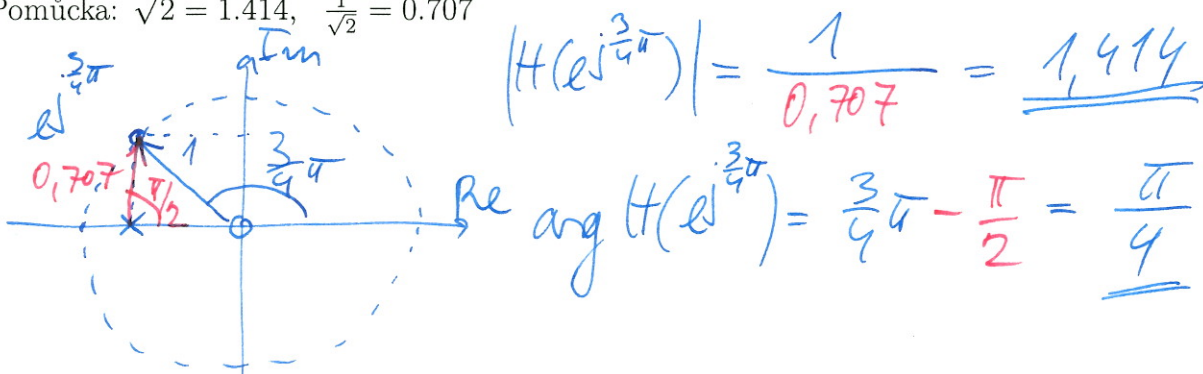
Příklad 14 Napište přenosovou funkci filtru s impulsní odezvou $h[n]$ z předcházejícího příkladu.

$H(z) = 4 - 2z^{-1} + 2z^{-2}$

$H(z) = \frac{z^2 - 0}{z - (-0.707)}$

Příklad 15 Přenosová funkce číslicového filtru je $H(z) = \frac{1}{1+0.707z^{-1}}$. Určete modul a argument frekvenční charakteristiky tohoto filtru $H(e^{j\omega})$ na normované kruhové frekvenci $\omega = \frac{3\pi}{4}$ rad.

Pomůcka: $\sqrt{2} = 1.414$, $\frac{1}{\sqrt{2}} = 0.707$

Příklad 16 Reálný signál s diskretním časem je periodický s periodou $N = 50$ vzorků. Popište vztah mezi koeficienty $\tilde{X}[1]$ a $\tilde{X}[48]$ Diskrétní Fourierovy řady (DFŘ) tohoto signálu. Pokud žádný není, napište jasně "není".

$$\tilde{X}[k] = \tilde{X}^*[N-k] \quad \tilde{X}[1] = X^*[49]$$

Základní vztah ulevní

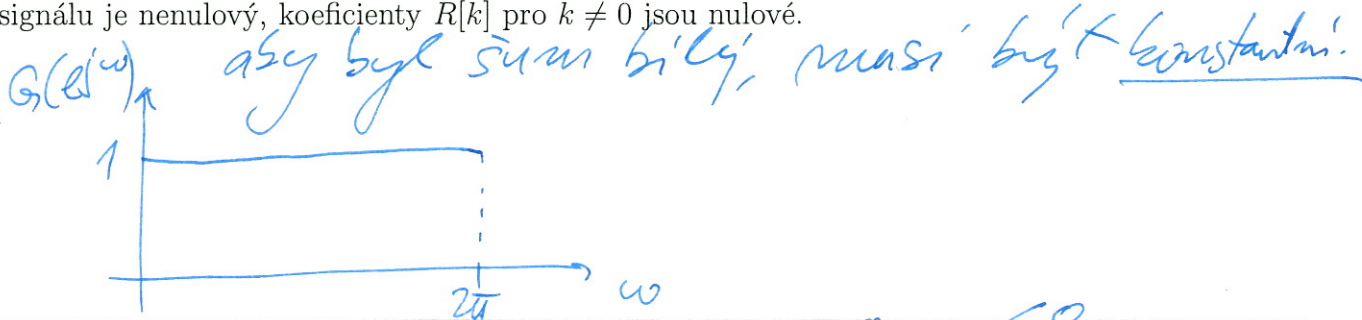
Příklad 17 Signál s diskretním časem má délku $N = 16$ vzorků a je pro $n = 0 \dots 15$ dán jako: $x[n] = 3 \cos(2\pi \frac{2}{16}n + \frac{\pi}{4})$. Určete indexy a hodnoty nenulových koeficientů jeho Diskrétní Fourierovy transformace (DFT).

DFT: $x[n] = \frac{1}{N} \sum X[k] e^{j \frac{2\pi}{N} kn}$

$X[2] = 24 e^{j \frac{\pi}{4}}$ $X[14] = 24 e^{-j \frac{\pi}{4}}$

$\frac{1}{N} X[-2]$
-2 ujde, takže $\frac{1}{N} X[14]$

Příklad 18 Nakreslete spektrální hustotu výkonu $G(e^{j\omega})$ Gaussovského bílého šumu s diskretním časem jako funkci normované kruhové frekvence ω od 0 do 2π rad. Pomůcka: autokorelační koeficient $R[0]$ takového signálu je nenulový, koeficienty $R[k]$ pro $k \neq 0$ jsou nulové.

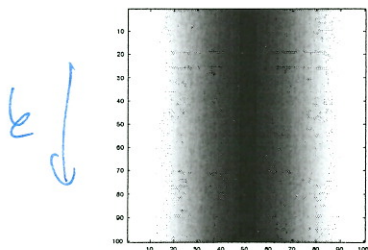
Příklad 19 Pixely obrázku o rozměrech 100×100 jsou všechny černé (hodnota 0), pouze 152 z nich je bílých (hodnota 1). Vypočítejte koeficient $X[0,0]$ 2D diskretní Fourierovy transformace (2D-DFT) tohoto obrázku.

$$X[m,n] = \sum_k \sum_l x[k,l] e^{j \frac{2\pi}{M} km + j \frac{2\pi}{N} nl} = \sum_k \sum_l x[k,l]$$

obvyčejná suma hodnot všech pixelů.

$X[0,0] = \dots \underline{\underline{152}}$

Příklad 20 Na následujícím obrázku o rozměrech 100×100 označuje černá barva hodnotu 0, bílá je 1. Napište vztah pro jeho pixely $x[k,l]$.

nic se děje jen ve vodorovném rozměru: 1 perioda kosinového

$$x[k,l] = 0,5 + 0,5 \cos\left(\frac{2\pi}{100} l\right)$$